MODALE SKALAER

TOAKKORDSKADENS

TMA MUSIC 29

ISBN: 978-82-92985-32-8

ISMN: 979-0-706693-32-3

MODAL TOAKKORDSKADENS: IV – V akkorder spilt med tre/firklanger

Moder fra durskala

Utgangspunktet er at man tar tonene fra IV -V akkord i C-dur skala og setter grunnbassen

Fra det modet man vil ha- i dette tilfellet C - over IV -V akkordene.

Eksempel: tonene i C-durskala: C D E F G A H – skalatrinnene er 1 2 3 4 5 6 7.

IV = 4 trinn, V = 5 trinn. Altså F og G er det man er ute etter. Hvis man så stabler tre/firklanger (eller mer) ser vi at akkordene med treklanger blir F og G (Fmaj7/G7 med firklanger)

Hvis vi da setter basstonen som er trinn 1 – altså C for det aktuelle modet så får vi en Modal toakkordskadens som inneholder de karakteristiske tonene vi trenger for å fremheve modet. Dette er en av mange måter tilnærme seg modale skalaer på.

F/C – G/C er altså en Jonisk toakkordskadens i C.

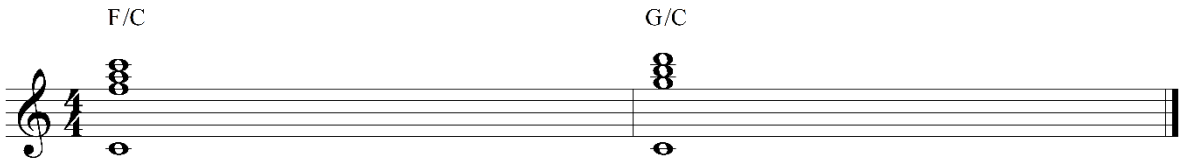

Vi kan bruke toakkordskadensene på to ulike måter:

A). Diatonisk flytte basstonen (i skalatrinn) mens IV-V akkordene forblir de samme som for hovedtonearten.

I C-dur med treklanger som IV -V akkord:

1**. Jonisk** – IV og V akkordene i C-dur blir F og G. Legger vi C som basstone under får i en Jonisk toakkordskadens.

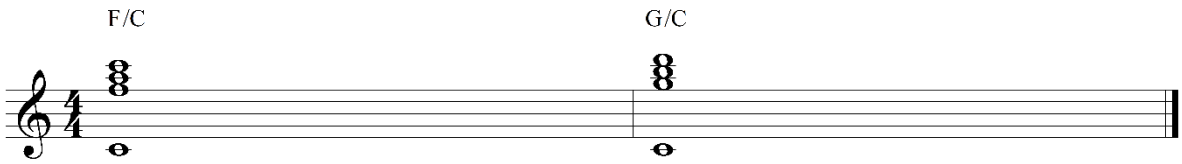

2. **Dorisk**: basstonen flytter skalatrinn (diatonisk opp fra C til D mens vi beholder F og G som IV V akkord- vi er fortsatt i C dur men også i D dorisk. Det er basstonen som bestemmer modet nå ikke akkordene.

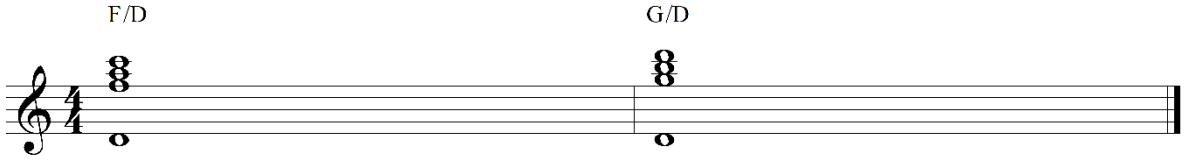

3**. Frygisk**: Basstonen flytter til skalatrinn 3 i C – basstonen blir da E og vi har fortsatt F og G som IV V-trinnsakkorder.

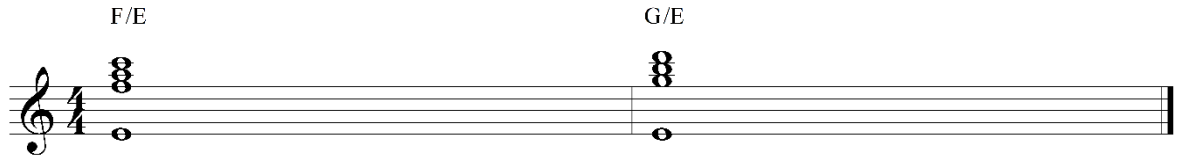

4**. Lydisk**: basstonen flytter til skalatrinn 4 i C – basstonen blir da F – fortsatt F og G som akkorder.

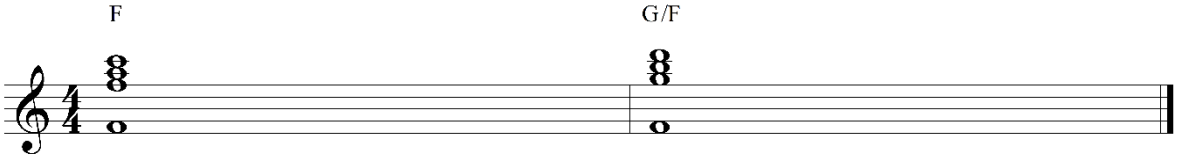

5. **Miksolydisk**: Basstonen flytter til skalatrinn 5 i C – basstonen blir da G. fortsatt F og G som akkorder.

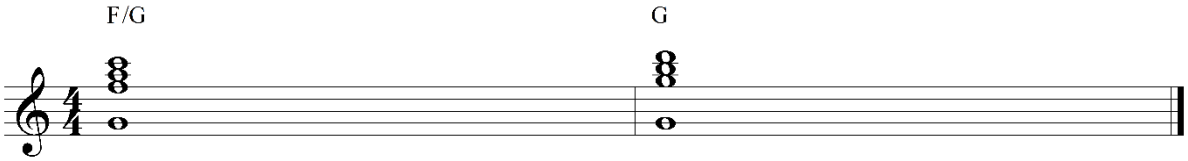

6. **Aeolisk:** Basstonen flytter til skalatrinn 6 i C – basstonen blir da A. Fortsatt F og G som akkorder.

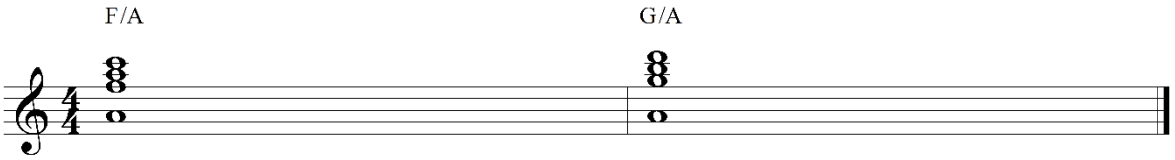

7. **Lokrisk:** Basstonen flytter til skalatrinn 7 i C -basstonen blir da H (B på engelsk). Fortsatt F og G som akkorder.

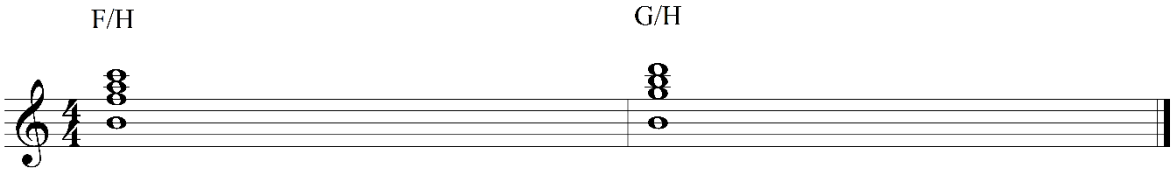

Hele sekvensen med treklanger ser da slik ut:

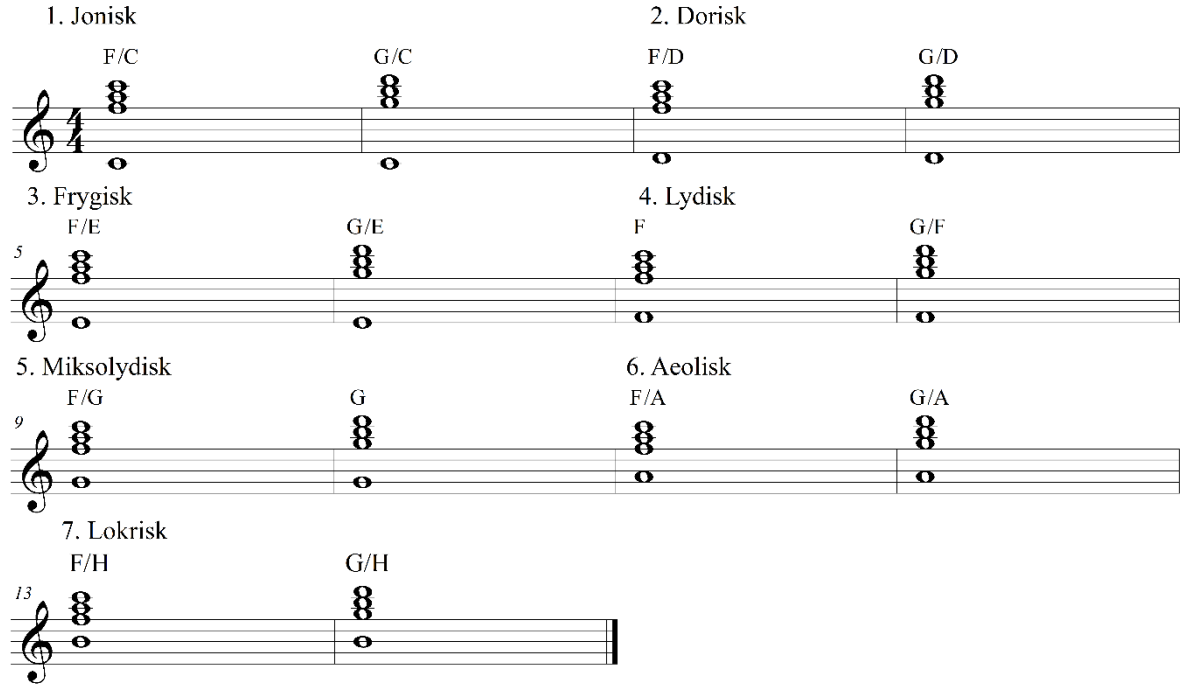

Med firklanger:

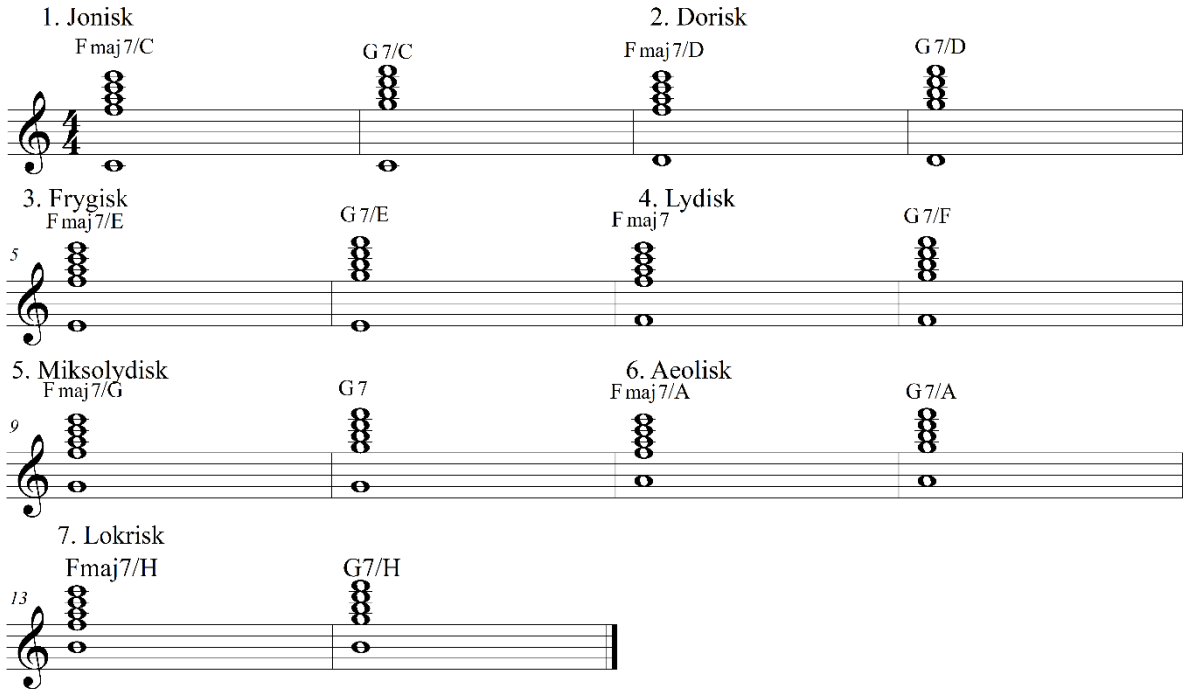

B. Spill alle modene fra samme grunntone (basstone) -akkordene (IV-V) transponeres til ny toneart for hvert mode i og med at vi nå bruker motsatt metode enn å flytte basstonene diatonisk- vi flytter akkordene diatonisk mens vi beholder samme basstone – C.

Her må man bruke sin kunnskap om trinnanalysen til durskalaen for å finne rette IV-V akkorder. I C-dur er tonene C D E F G A H. Det som er forskjellen fra å flytte bassene diatonisk oppover er at vi må transponere akkordene med samme trinnavstand nedover. Formelen for durskala oppover er

Utgangspunkt - 1 – 1 – 1/2 – 1 – 1 – 1 (1 = heltone, 1/2 = halvtone)

Motsatt retning nedover blir trinnformelen den samme – utgangspunkt- 1 - 1 – 1/2 – 1 – 1 – 1

I C-dur blir dette tonene: C Bb Ab G F Eb Db.

Denne rekka danner utgangspunktet for å finne riktige IV -V akkorder.

F. eks: vi skal finne C- dorisk

Vi vet at dorisk er andre trinn i C (første trinn er jonisk) hvis vi da følger trinnformelen nedover ser vi at vi skal gå 1 (heltone) nedover. Da har vi transponert til Bb-dur (og samme durskala). IV og V trinn i Bb-dur er Eb og F. Hvis vi da setter basstonen til dorisk på som er C (siden C er andre trinn oppover i durskalaen – og at oppgaven var å spille alle modene fra C) får vi følgende toakkordskadens:

Eb/C – F/C = C – dorisk toakkordskadens

1. Jonisk: IV og V trinnsakkordene er F og G i C-dur:

F/C – G/C

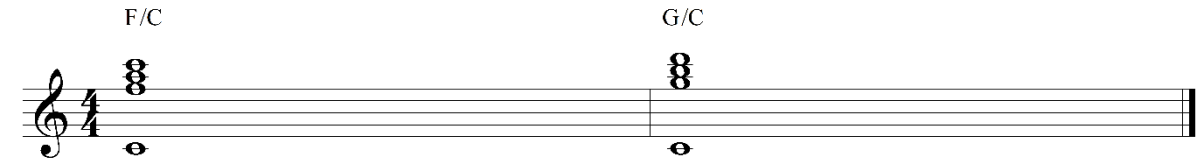

2. **Dorisk**: utgangspunktet er som ovenfor beskrevet at vi transponerer til Bb-dur for å finne riktige IV-V akkorder? Hvorfor Bb-dur? Jo, for det første vi vil at C skal være basstonen for modet og vi vet at dorisk er andre trinn i durmoderekka som har formelen utgangspunkt -1 -1 -1/2 – 1 -1 -1. Vi vet også at hvis vi brukte nøyaktig samme trinnformel nedover (og ikke oppover) så vil vi finne hva utgangspunktet (altså trinn en/jonisk er. Vi går da 1 nedover (heltone) og ser at utgangspunktet blir Bb dur (Bb-jonisk). IV -V trinn i Bb dur er Eb og F. vi setter basstonen C under hver av akkordene og får følgende toakkordskadens:

Eb/C – F/C

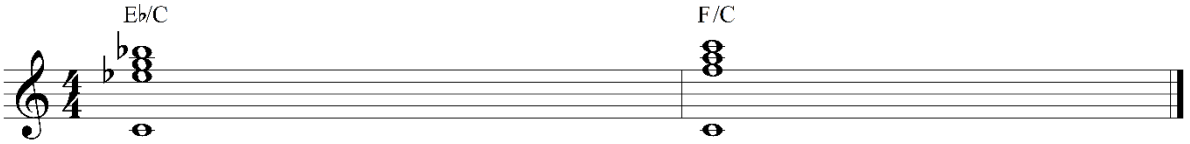

3. **Frygisk**: samme prinsipp følger vi her- vi vet at frygisk er tredje trinn i durskala- formelen oppover er utgangspunkt – 1 – 1 - 1/2 – 1 – 1 – 1. vi bruker den samme rekken nedover og får da 1- 1 altså to heltoner ned fra C (eller enda lettere en heltone ned fra dorisk) utgangspunktet blir Ab-dur (Ab-jonisk) IV- V trinn blir da Db og Eb. Vi setter til basstone C og får følgende toakkordskadens:

Db/C – Eb/C

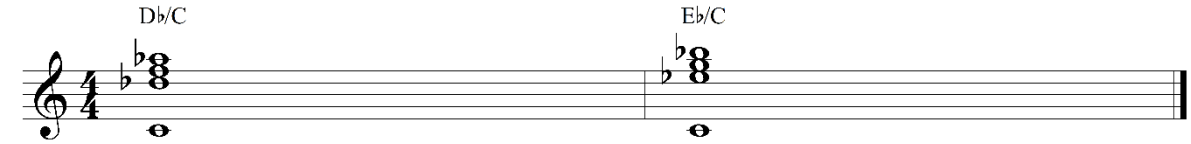

4. **Lydisk**: trinnformelen nedover sier utgangspunkt- 1 – 1 – 1/2. Da lander vi på tonen G (C-Bb-Ab -G)

Utgangspunktet er G-dur (G -jonisk). IV – V trinnsakkordene blir da C og D. med basstonen C får vi følgende toakkordskadens:

C – D/C

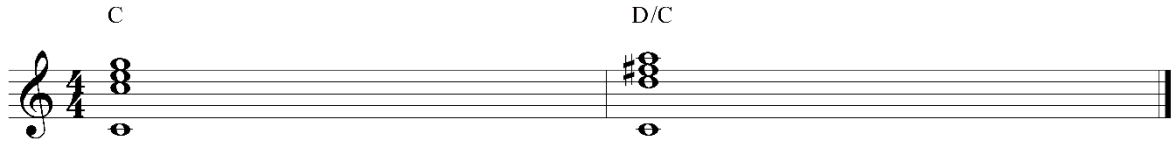

5. **Miksolydisk**: trinnformel nedover: utgangspunkt – 1 – 1 – 1/2 – 1 utgjør tonene C- Bb-Ab-G-F.

Vi har altså transponert til F-dur som blir utgangspunktet (F-jonisk) for å finne IV-V akkordene.

IV – V trinn er Bb – C. Toakkordskadensen blir da:

Bb/C – C

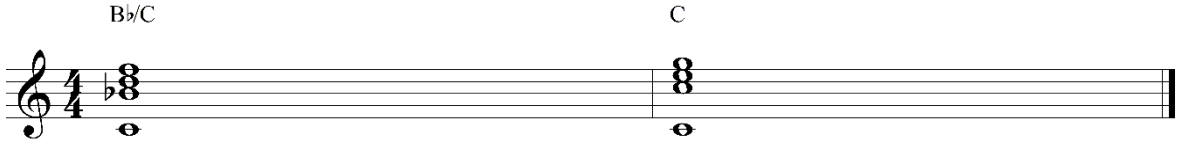

6. **Aeolisk**: trinnformel nedover: utgangspunkt – 1 – 1 – 1/2 - 1 – 1 (C-Bb-Ab-G-F-Eb) Vi får ta Eb-dur som blir utgangspunkt (Eb - jonisk). IV – V trinnsakkordene blir Ab -Bb. Toakkordskadensen blir:

Ab/C – Bb/C

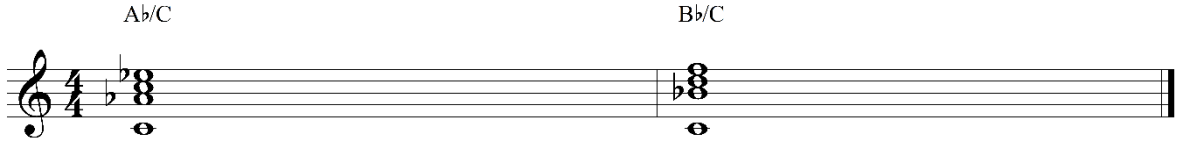

7. Lokrisk: trinnformel nedover: utgangspunkt – 1 – 1 – 1/2 – 1 – 1 – 1 (C -Bb- Ab -G – F- Eb – Db). Utgangspunktet blir da Db-dur /Db-jonisk). IV -V trinnsakkordene blir: Gb - Ab.

Toakkordskadensen blir:

Gb/C – Ab/C

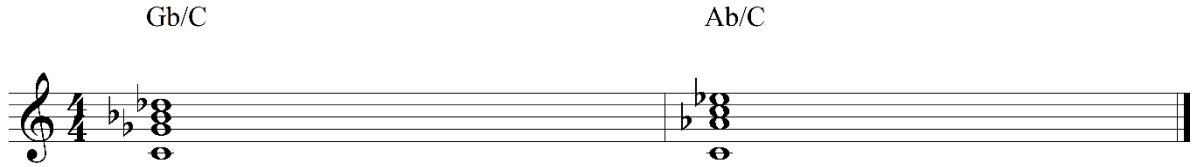

Hele sekvensen med treklanger ser da slik ut:

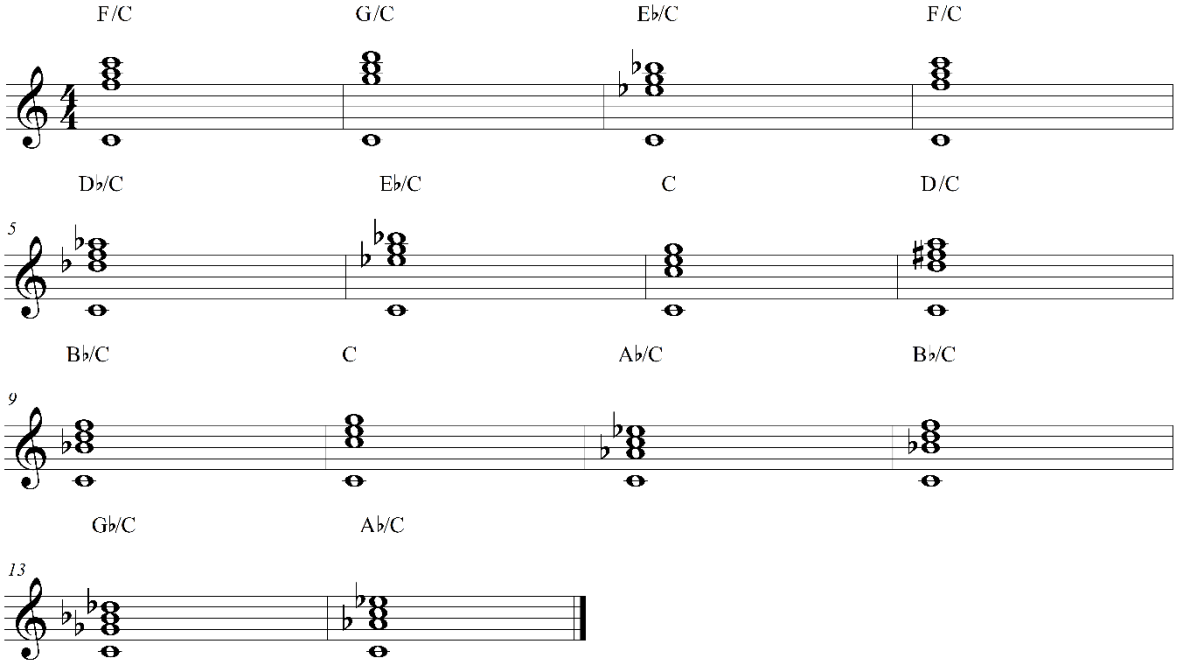

Med firklanger:

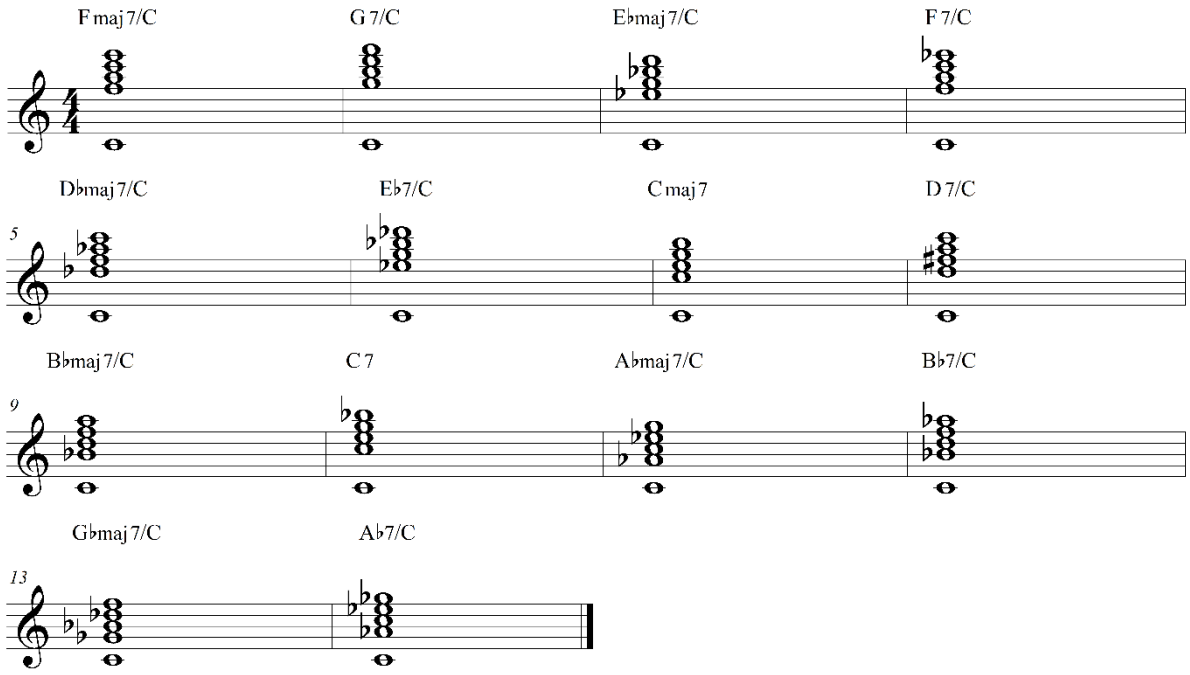

Melodieksempel: Durmoder spilt ut fra samme grunntone (C) med treklanger

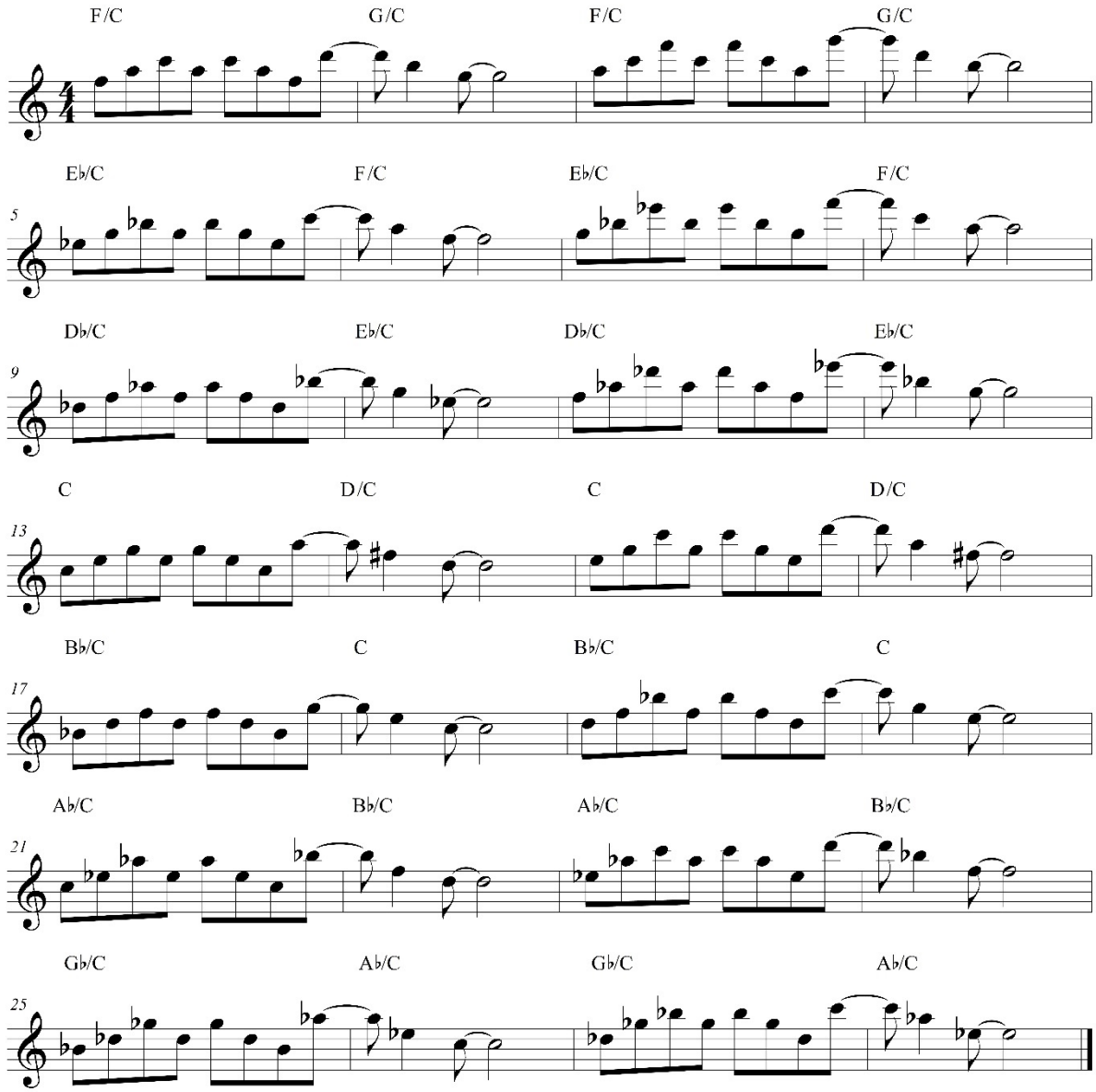

Moder fra Melodisk moll

Vi bruker nøyaktig samme teknikker som ble benyttet i moder fra durskalaen, men nå er utgangspunktet melodisk mollskala.

Da må vi kjenne til trinnformel som brukes til å finne IV-V akkorder og for å transponere akkordene.

I C: C - D- Eb- F - G - A - H der trinnene blir 1 -2 -b3 – 4 – 5 – 6 – 7.

Vi ser at F og G er IV -V akkordene. Med firklanger blir akkordene F7 og G7. Og setter vi til basstonen for modet som er C får vi: F7/C – G7/C

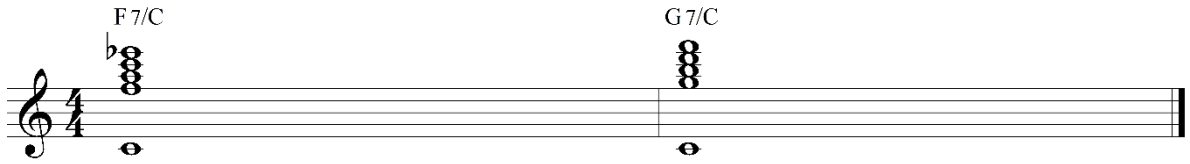

Trinnformel opp/nedover er: utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 – 1 – 1 – 1

A) Diatonisk bass oppover

1. **Melodisk moll**: IV -V trinnsakkordene er F7 – G7. med C i bass får vi følgende toakkordskadens:

F7/C – G7/C

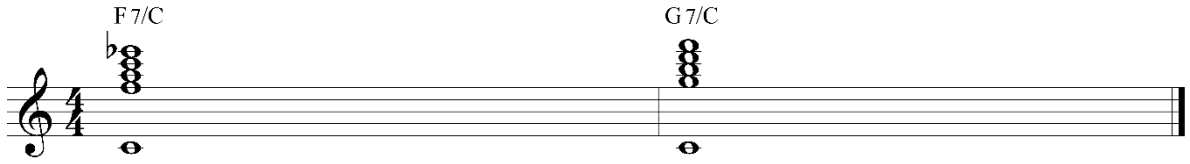

2. **Dorisk b2**: dorisk b2 er andre trinn oppover i en melodisk mollskala. Trinnformel er utgangspunkt – 1 (C- D). utgangspunktet for å lage en Dorisk b2 diatonisk fra C blir da D – Dorisk b2. IV-V akkordene er fortsatt i C i og med at Melodisk moll er utgangspunktet. Akkordene blir da F7 – G7. Toakkordskadens blir:

F7/D – G7/D

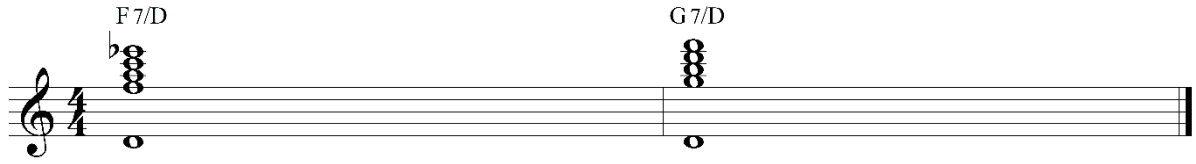

3. **Lydisk forstørret (#5):** tredje trinn ut fra melodisk moll: Utgangspunkt – 1 – 1/2 (C -D - Eb). Vi får da Eb-lydisk forstørret. Utgangspunktet for IV- V akkordene er fortsatt C- melodisk moll iom at vi bare flytter basstone diatonisk (skalatrinn) oppover. F7 – G7 er IV -V ut fra C- melodisk moll. Vi setter til basstone Eb som er tredje trinn ut fra C melodisk moll og får følgende toakkordskadens:

F7/Eb – G7/Eb

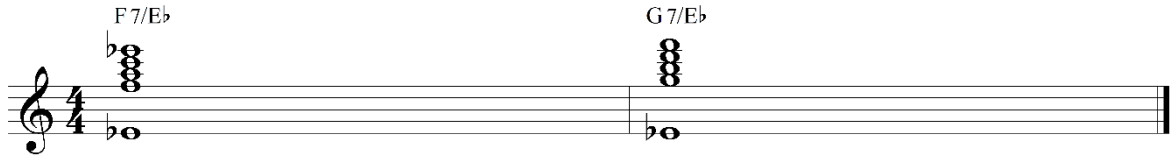

4. **Lydisk b7**: Fjerde trinn i melodisk moll. Trinnformel: Utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 (C- D - Eb – F) Vi får da F – Lydisk Bb7. IV – V akkordene tas fortsatt fra C- melodisk moll mens basstonen blir F for begge akkorder:

F7 - G7/F

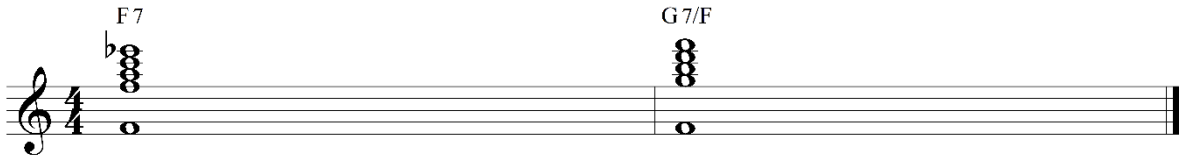

5. **Miksolydisk b6**: femte trinn i melodisk moll. Trinnformel: utgangspunkt -1 -1/2 – 1 – 1 (C-D-Eb-F- G). Vi får da G-miksolydisk b6. IV – V akkordene kommer fortsatt fra C- melodisk moll og vi sett basstonen G til for å få modet:

F7/G – G7

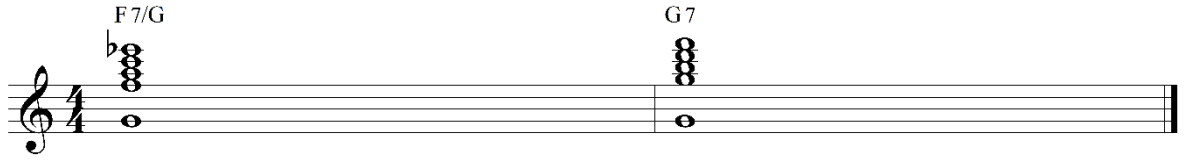

6. **Lokrisk #2**: Sjette trinn i melodisk moll. Trinnformel: utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 – 1 – 1

(C-D-Eb-F-G-A). vi får da A-lokrisk #2. IV -V akkordene er fortsatt hentet fra C-melodisk moll. Toakkordskadens blir da:

F7/A – G7/A

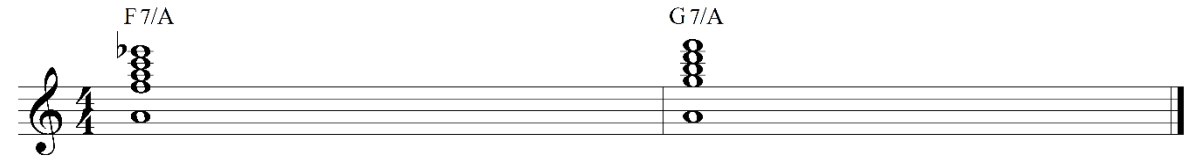

7. **Superlokrisk**: Syvende trinn i melodisk moll. Trinnformel: utgangspunkt – 1 -1/2 – 1 - 1 -1 -1 (C-D-Eb-F-G-A-H). Det blir H-Superlokrisk. IV -V akkordene kommer fortsatt fra C-melodisk moll. Toakkordskaden blir:

F7/H – G7/H

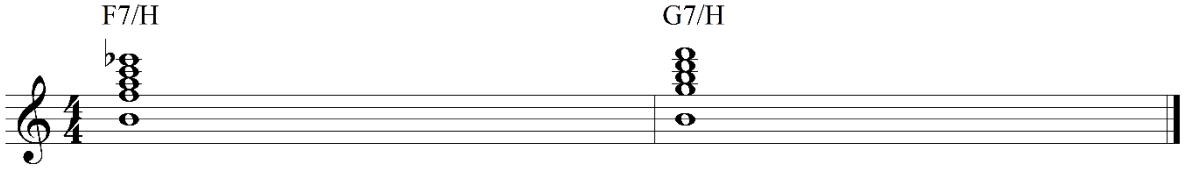

Hele sekvensen med firklanger ser da slik ut:

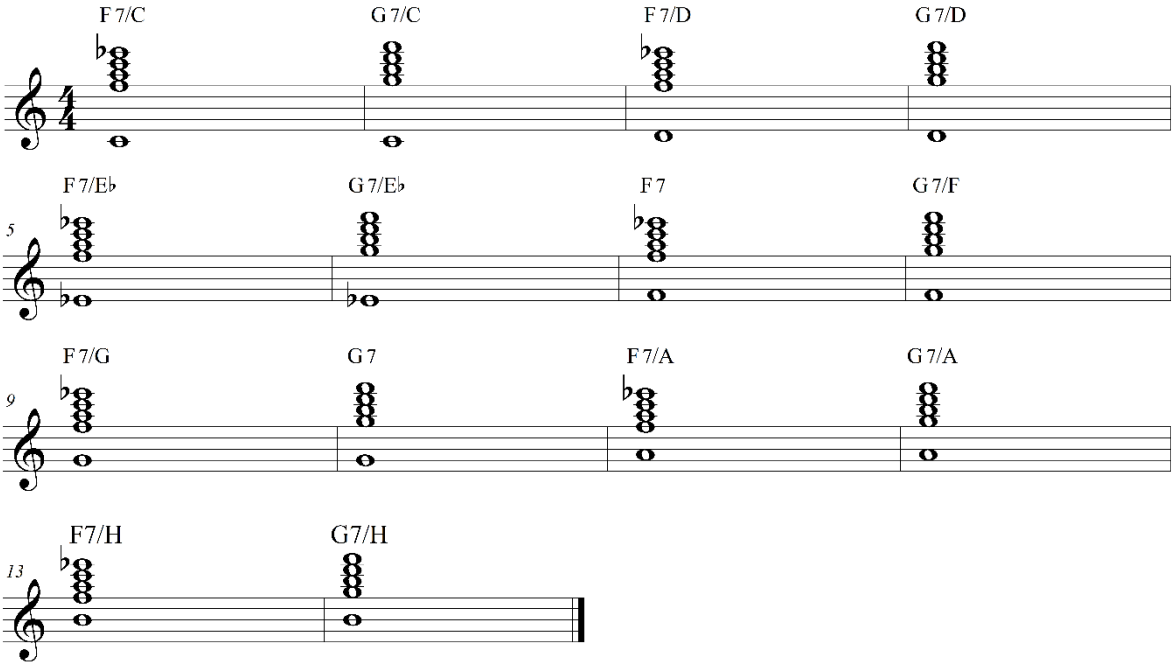

B) Modene fra samme grunntone (C)

IV -V akkordene transponeres til ny toneart for hvert mode siden at basstonen er den samme (C)

Da måtte vi kunne trinnformelen for melodisk moll: utgangspunkt -1 -1/2 -1 -1 -1- 1.

Denne trinnformelen flytter vi et trinn nedover for hvert mode slik at vi finner utgangspunktskalaen (melodisk moll) og deretter IV – V akkordene til den nye tonearten.

1.**Melodisk moll**:.IV og V i C- harmonisk moll er F7 og G7. med C i bass får vi følgende toakkordskadens:

F7/C – G7/C

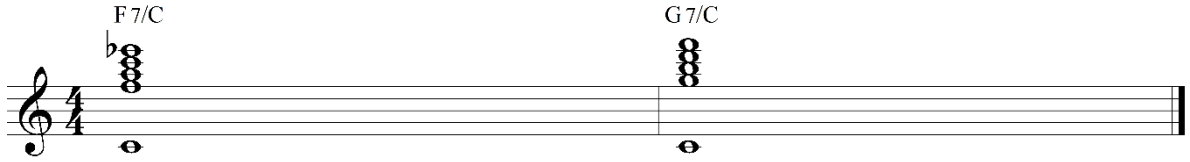

2. **Dorisk b2**: Trinnformelen nedover er: utgangspunkt – 1 (C-Bb) – utgangspunktet er Bb-melodisk moll.

IV -V akkordene blir da Eb7 og F7. Med basstonen for modet som er C får vi da denne toakkordskadensen:

Eb7/C – F7/C

3. **Lydisk forstørret (#5):** trinnformel nedover: utgangspunkt – 1 – 1/2 (C-Bb-A). Utgangspunktet blir A-melodisk moll. IV -V akkordene blir D7 – E7. Toakkordskadens i C blir da:

D7/C – E7/C

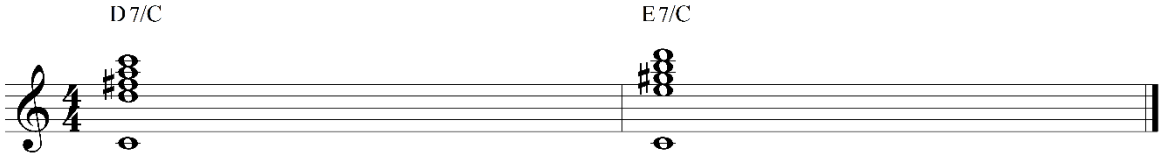

4. **Lydisk b7:** trinnformel nedover: utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 (C- Bb – A – G). Utgangspunktet blir G-melodisk moll. IV – V akkordene blir C7 – D7. Toakkordskadens blir da:

C7 – D7/C

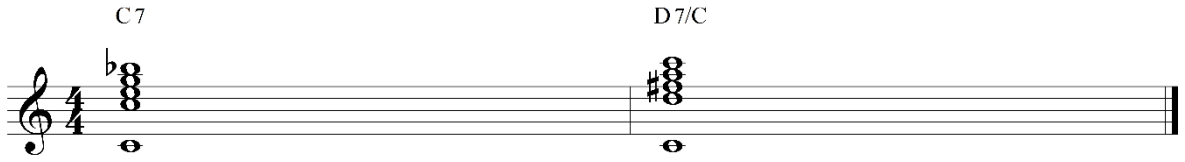

5. **Miksolydisk b6**: trinnformel nedover: utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 – 1 (C-Bb-A-G-F). Utgangspunktet for å finne IV-V blir da F-miksolydisk b6. Toakkordskadens blir:

Bb7/C – C7

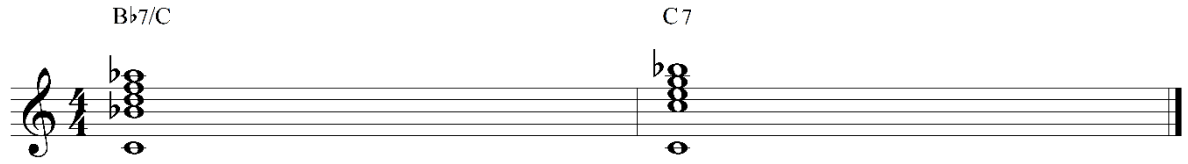

6. **Lokrisk #2**: trinnformel nedover: Utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 – 1 – 1 (C-Bb-A-G-F-Eb). Vi har da transponert til Eb-melodisk moll som er utgangspunktet for å finne IV -V akkordene. Toakkordskaden blir:

Ab7/C - Bb7/C

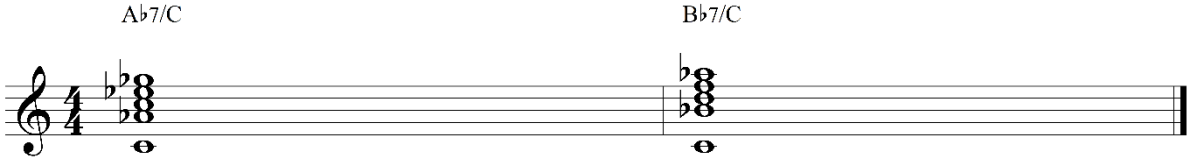

7. **Superlokrisk**: Trinnformel nedover: utgangspunkt – 1 -1/2 -1 – 1 – 1 – 1 (C-Bb-A-G-F-Eb-Db)

Da får man Db-melodisk moll som utgangspunkt for å finne IV-V akkordene. Toakkordskadens blir:

Gb7/C - Ab7/C

Hele sekvensen med firklanger ser da slik ut:

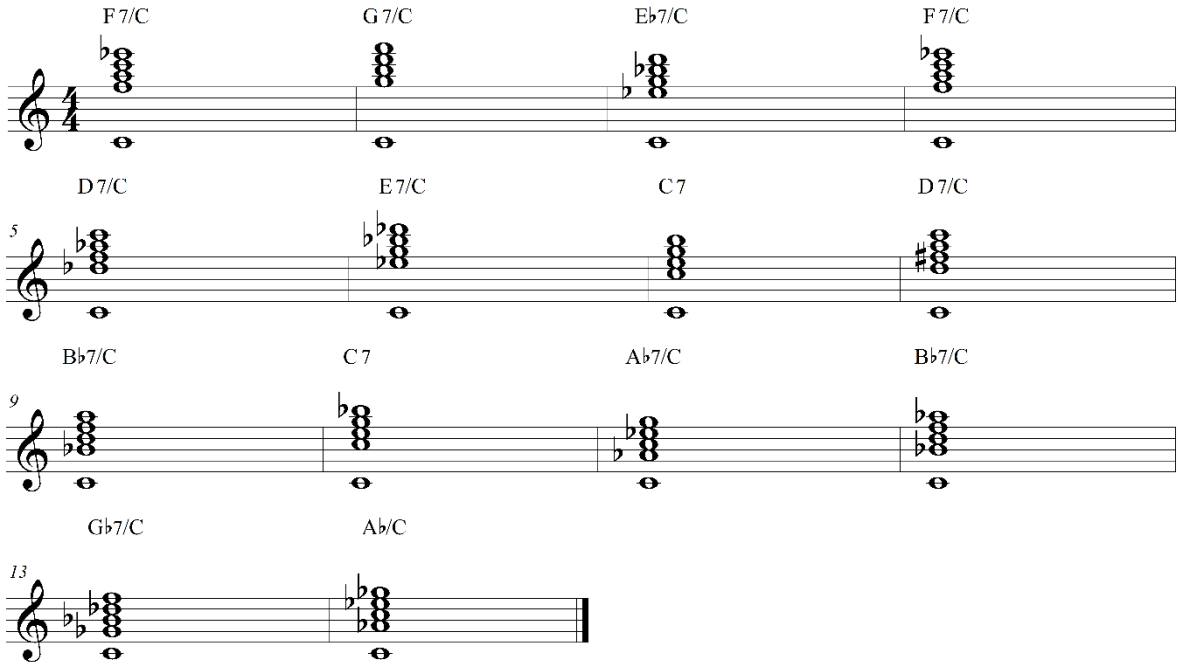

Melodieksempel: Modene fra melodisk moll spilt ut fra samme grunntone (C) med firklanger

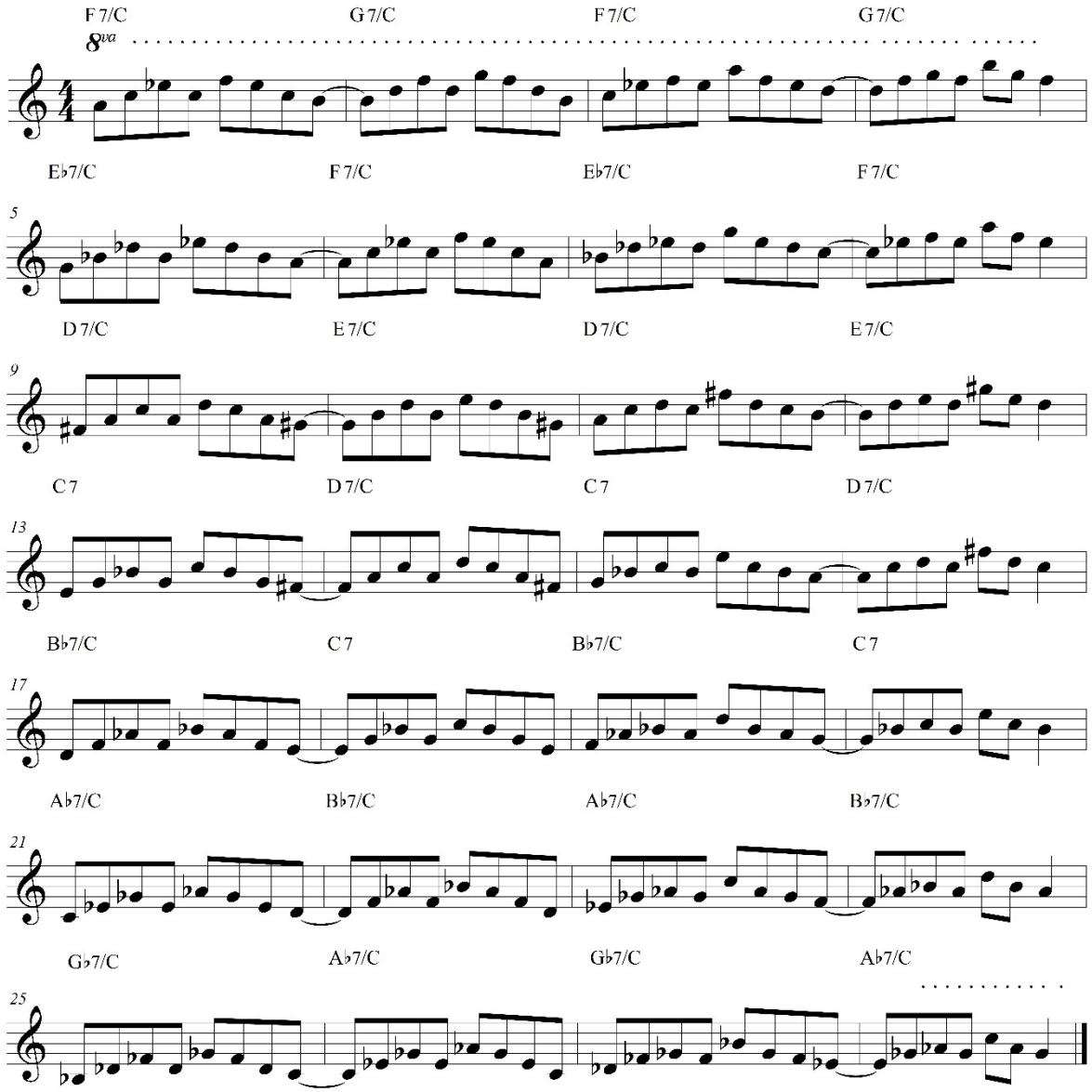

Moder fra Harmonisk moll

Hvis vi starter fra C som grunntone blir tonene C - D- Eb- F - G - A - H og trinnfunksjonene blir 1 -2 -b3 – 4 – 5 – b6 – 7.

Vi ser at F og G er IV -V akkordene. Med firklanger blir akkordene Fm7 og G7. Og setter vi til basstonen for modet som er C får vi:

Fm7/C – G7/C

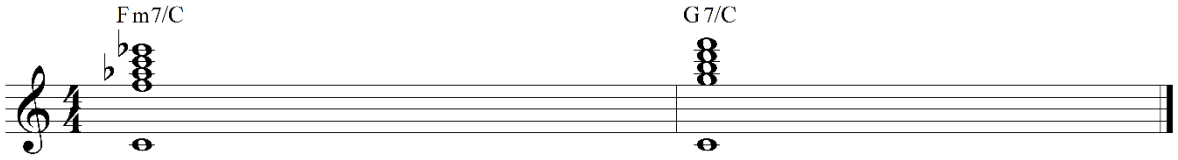

Trinnformel opp/nedover er: utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 – 1 – 1/2 – 1 ½ (en og en halv tone/ tre halvtoner)

A) Diatonisk bass oppover

1. **Harmonisk moll**: Vi benytter samme tankegang som i foregående moder og finner IV -V trinnakkorder ut fra tonearten vi er i – C. Vi tenker alt ut fra C-harmonisk moll dvs det aktuelle overordnede modet vi jobber med. IV -V i C harmonisk moll er Fm7 – G7. Med C i bassen får vi følgende toakkordskadens:

Fm7/C – G7/C

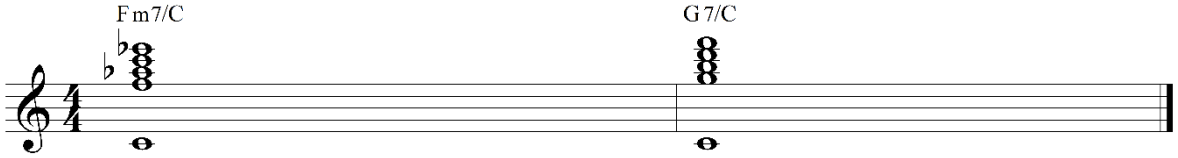

2. **Lokrisk 13 (6)**: Andre trinn ut fra harmonisk mollskala- utgangspunkt – 1 (C -D)

IV – V akkordene er fortsatt ut fra C harmonisk moll - det er kun basstonen som flyttes diatonisk oppover. Toakkordskadensen blir:

Fm7/D – G7/D

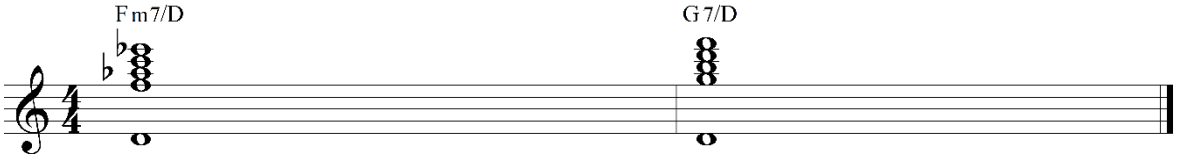

3. **Jonisk #5**: tredje trinn i harmonisk moll. Utgangspunkt – 1 – 1/2 (C-D-Eb)

IV -V akkordene er fortsatt Fm7 – G7 (hentes fra C harmonisk moll). Sett til basstonen Eb så får man følgende toakkordskadens:

Fm7/Eb – G7/Eb

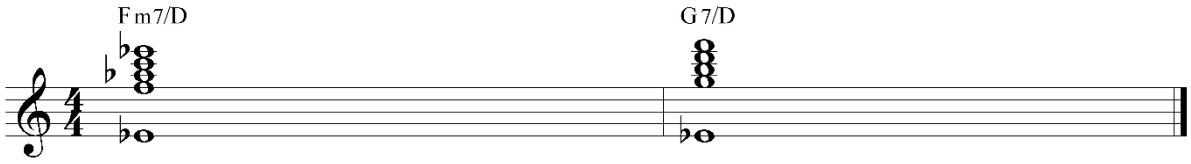

4. **Dorisk #4**: Fjerde trinn. Utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 (C-D-Eb-F)

IV -V er Fm7 -G7 med basstonen F. Vi får da følgende toakkordskadens:

Fm7 – G7/F

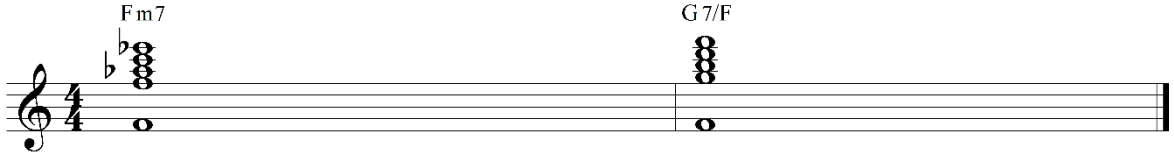

5. **Frygisk dominant/ Miksolydisk b9 b13**: Femte trinn. Utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 – 1

(C-D-Eb-F-G). Basstone blir G. IV -V akkorder er fortsatt Fm7 – G7. Toakkordskadens blir da:

Fm7/G – G7

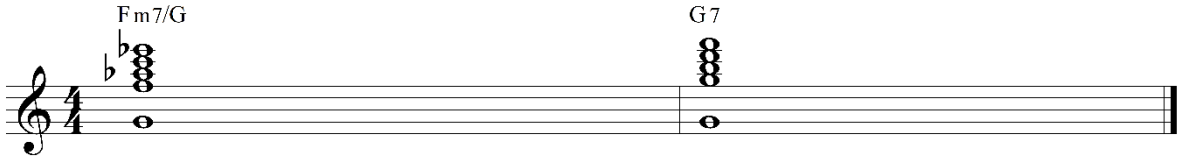

6. Lydisk #9: Sjette trinn. Utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 – 1 – 1/2 (C-D-Eb-F-G-Ab). Basstone blir Ab. IV -V akkordene er fortsatt Fm7 – G7. Toakkordskadensen blir:

Fm7/Ab – G7/Ab

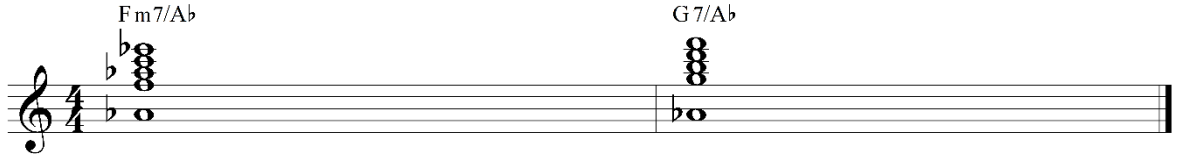

7**. Superlokrisk bb7**: syvende trinn. Utgangspunkt – 1 -1/2 – 1 – 1 – 1/2 - 1 ½ (C-D-Eb-F-G-Ab-H)

Basstone blir H. IV – V akkordene blir: Fm7 – G7. Toakkordskadensen blir:

Fm7/H – G7/H

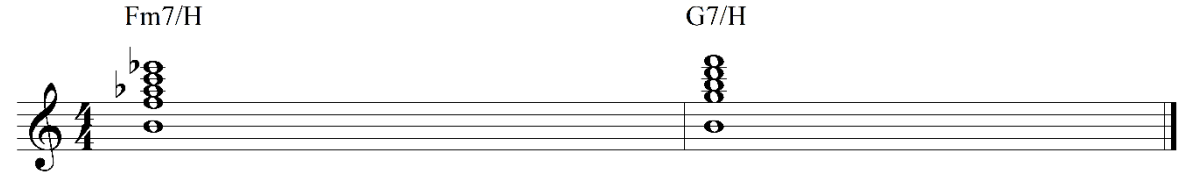

Hele sekvensen med firklanger ser da slik ut:

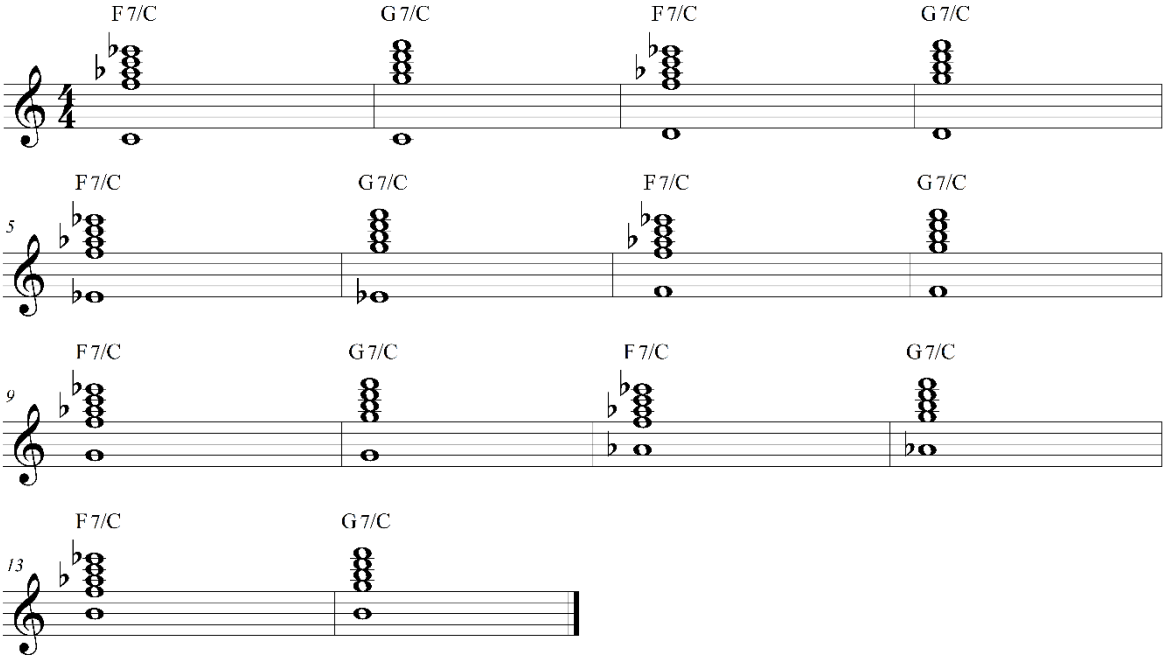

B) Modene fra samme grunntone (C)

IV -V akkordene transponeres til ny toneart for hvert mode siden basstonen er den samme (C)

Da måtte vi kunne trinnformelen for harmonisk moll: utgangspunkt -1 -1/2 -1 -1 -1/2 – 1 ½

Denne trinnformelen flytter vi et hakk nedover for hvert mode slik at vi finner utgangspunktskalaen (harmonisk moll) og deretter IV – V akkordene til den nye tonearten.

1. **Harmonisk moll**: Vi benytter samme tankegang som i foregående moder og finner IV -V trinnakkorder ut fra tonearten vi er i – C. Vi tenker alt ut fra C-harmonisk moll dvs det aktuelle overordnede modet vi jobber med. IV -V i C harmonisk moll er Fm7 – G7. Med C i bassen får vi følgende toakkordskadens:

Fm7/C – G7/C

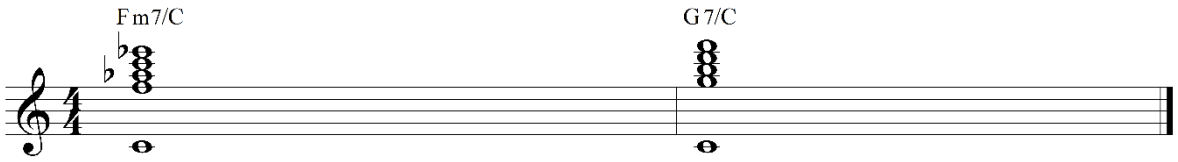

2. **Lokrisk 13 (6):** Trinnformelen nedover er: utgangspunkt – 1 (C-Bb). Da får vi Bb-harmonisk moll. IV -V akkordene blir da Ebm7 og F7. Med basstonen for modet som er C får vi da denne toakkordskadensen:

Ebm7/C - F7/C

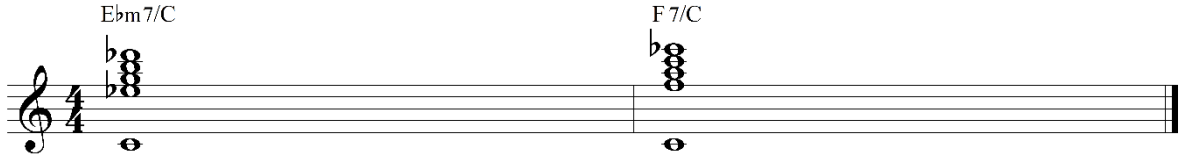

3. **Jonisk #5**: Utgangspunkt – 1 – 1/2 (C- Bb – A) vi har transponert til A harmonisk moll. IV -V blir Dm7 – E7. Med C i bass får vi følgende toakkordskadens:

Dm7/C - E7/C

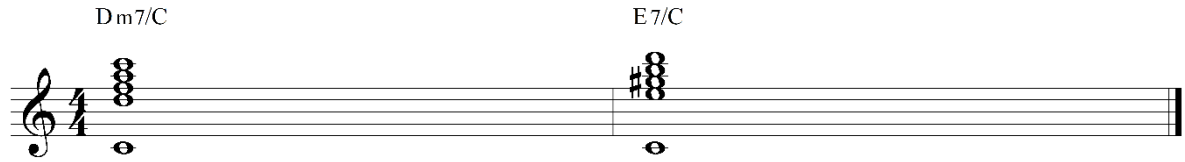

4. **Dorisk #4:** Utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 (C-Bb-A-G). Da får vi G harmonisk moll. IV – V blir Cm7 – D7. med C i bassen blir toakkordskadensen:

Cm7 - D7/C

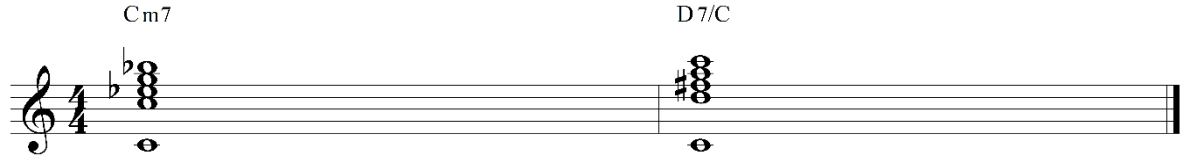

5. **Frygisk dominant/ Miksolydisk b9 b13**: Utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 – 1 (C-Bb-A-G-F). Vi henter IV- V akkordene fra F harmonisk moll. Da får vi følgende toakkordskadens:

Bbm7/C - C7

6. **Lydisk #9**: Utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 – 1 - 1/2 (C-Bb-A-G-F-E). Da har vi modulert til E harmonisk moll. IV – V akkordene blir da Am7 – H7. Med C i bass får vi følgende toakkordskadens:

Am7/C - H7/C

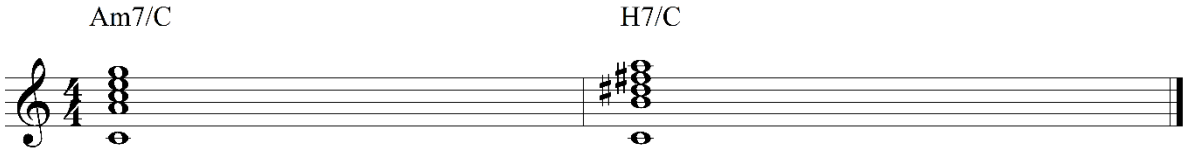

7. **Superlokrisk bb7**: Utgangspunkt – 1 – 1/2 – 1 – 1 – 1/2 - 1 ½ (C-Bb-A-G-F-E.Db)

Vi har transponert til Db harmonisk moll. IV – V akkordene blir Gbm7 – Ab7. med Ci bassen får vi følgende toakkordskadens:

Gbm7/C - Ab7/C

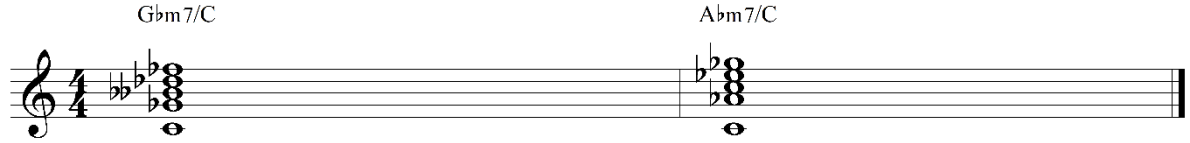

Hele sekvensen med firklanger ser da slik ut:

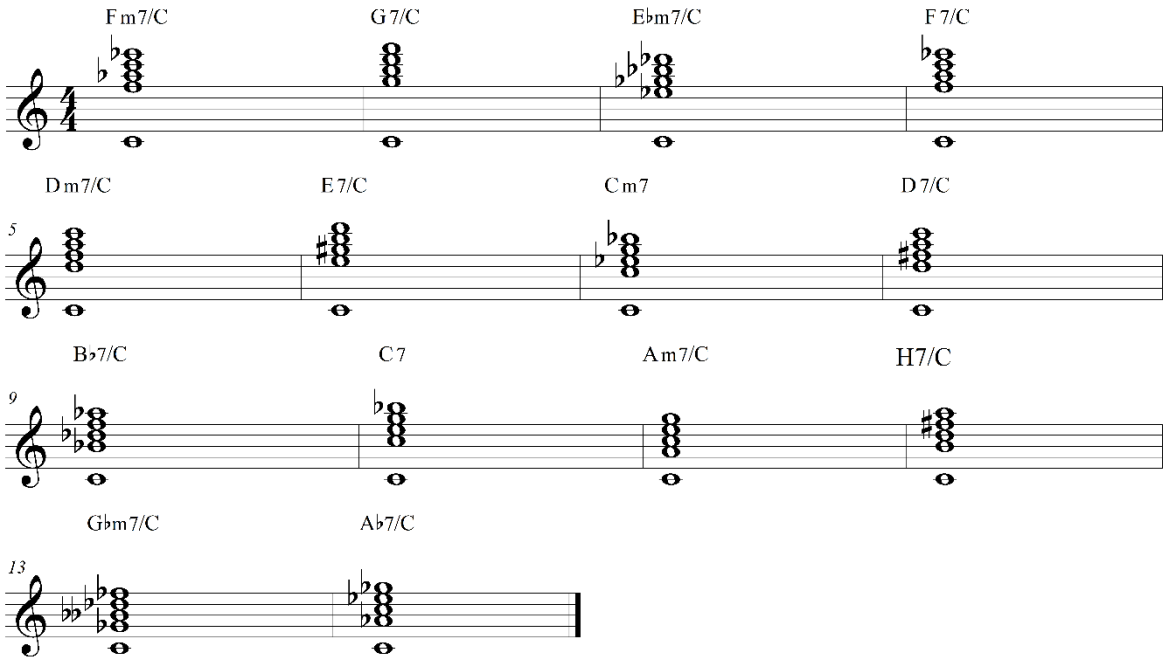

Melodieksempel: Modene fra harmonisk moll spilt ut fra samme grunntone (C) med firklanger

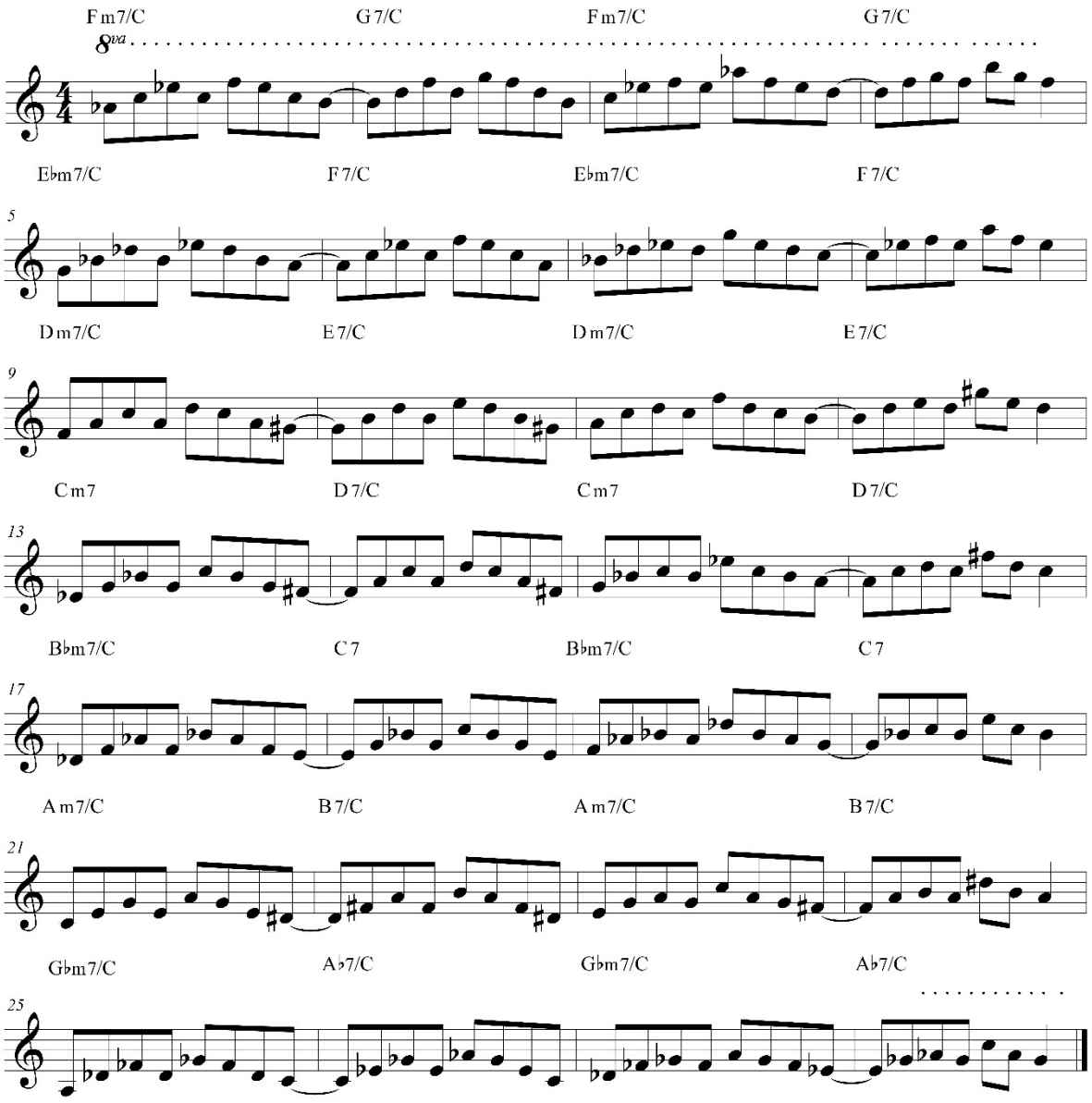

Moder fra Harmonisk dur

Hvis vi starter fra C som grunntone blir tonene C - D- E- F - G - Ab - H og trinnfunksjonene blir

1 -2 -3 – 4 – 5 – b6 – 7.

Med firklanger blir IV – V akkordene FmMaj7 og G7. Og setter vi til basstonen for modet som er C får vi:

FmMaj7/C – G7/C

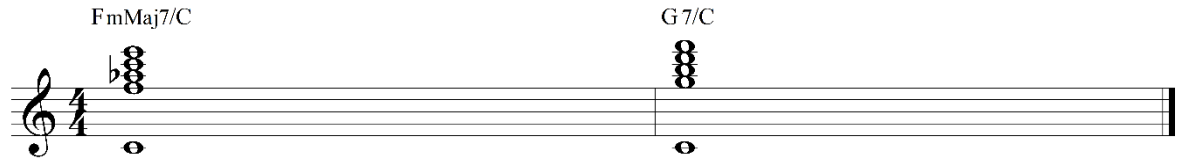

Trinnformel opp/nedover er: utgangspunkt – 1 – 1 – 1/2 – 1 – 1/2 – 1 ½ (en og en halv tone/ tre halvtoner)

A) Diatonisk bass oppover

1. **Harmonisk dur**: Vi benytter samme tankegang som i foregående moder og finner IV -V trinnakkorder ut fra tonearten vi er i – C. Vi tenker alt ut fra C-harmonisk dur dvs. det aktuelle overordnede modet vi jobber med. IV -V i C harmonisk dur er FmMaj7 – G7. Med C i bassen får vi følgende toakkordskadens:

FmMaj7/C – G7/C

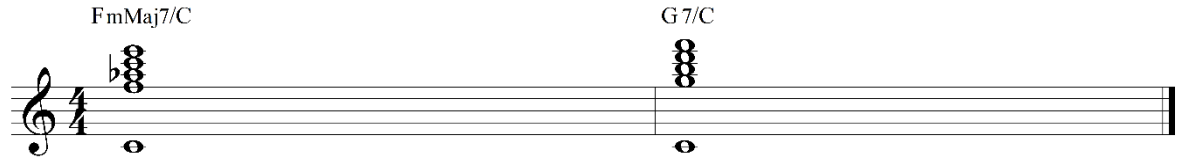

2. **Dorisk b5:** Vi følger trinnformelen oppover for å finne ny basstone- dvs. neste tone i skalaen (C-D). Det blir tonen D. IV -V akkordene er fortsatt hentet fra C harmonisk dur: FmMaj7 - G7. Vi får ta følgende toakkordskadens:

FmMaj7/D – G7/D

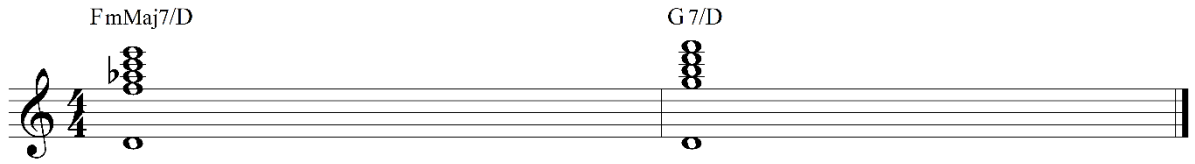

3. **Frygisk b4/ Miksolydisk b9 #9 b13**: Basstone: Utgangspunkt – 1 – 1 (C-D-E). Basstonen blir E mens vi fortsatt bruker IV -V akkordene fra C harmonsik dur. Vi får da følgende toakkordskadens:

FmMaj7/E – G7/E

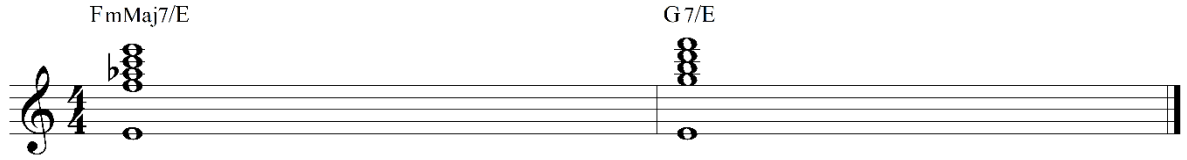

4. **Lydisk b3/ Lydisk forminsket**: Utgangspunkt – 1 – 1 - 1/2 (C-D-E-F) Basstonen blir F mens vi fortsatt bruker IV – V akkordene fra C harmonisk dur: FmMaj7 – G7. Toakkordskadensen blir da:

FmMaj7 – G7/F

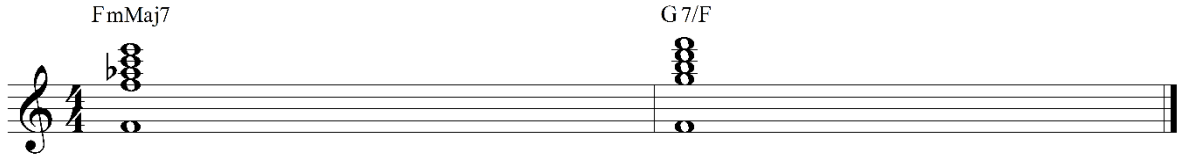

5. **Miksolydisk b2:** Utgangspunkt – 1 – 1 – 1/2 - 1 (C-D-E-F-G). Basstonen blir G. IV -V akkordene er fortsatt hentet fra C harmonisk dur: FmMaj7 – G7. Toakkordskadens blir da: FmMaj7/G – G7

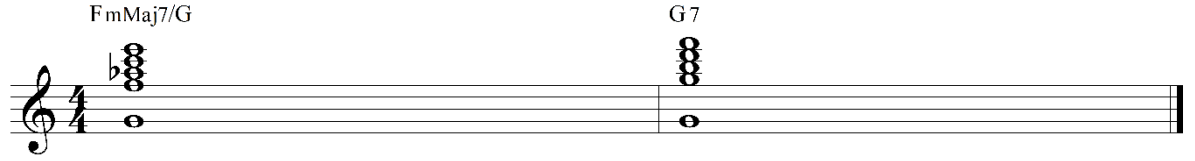

6. **Lydisk #5 #9:** Utgangspunkt – 1 – 1 – 1/2 - 1 - 1/2 (C-D-E-F-G-Ab). Basstonen blir Ab. IV -V akkordene er fortsatt hentet fra C harmonisk dur: FmMaj7 – G7. Toakkordskadens blir da:

FmMaj7/Ab – G7/Ab

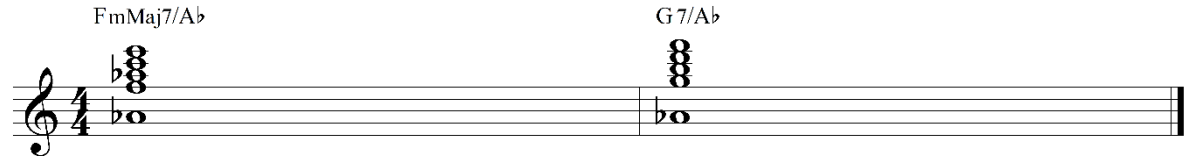

7. **Lokrisk bb7**: Utgangspunkt – 1 – 1 – 1/2 - 1 - ½ - 1 ½ (C-D-E-F-G-Ab-H)). Basstonen blir H. IV -V akkordene er fortsatt hentet fra C harmonisk dur: FmMaj7 – G7. Toakkordskadens blir da:

FmMaj7/H – G7/H

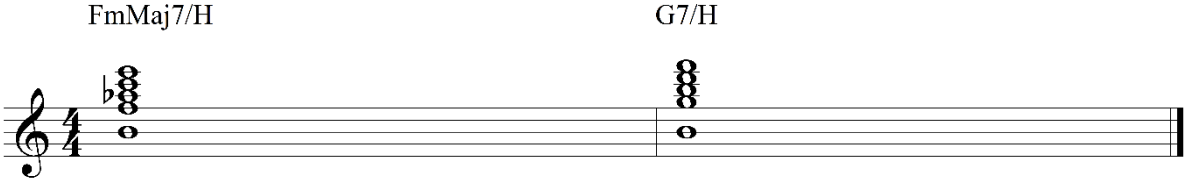

Hele sekvensen med firklanger ser da slik ut:

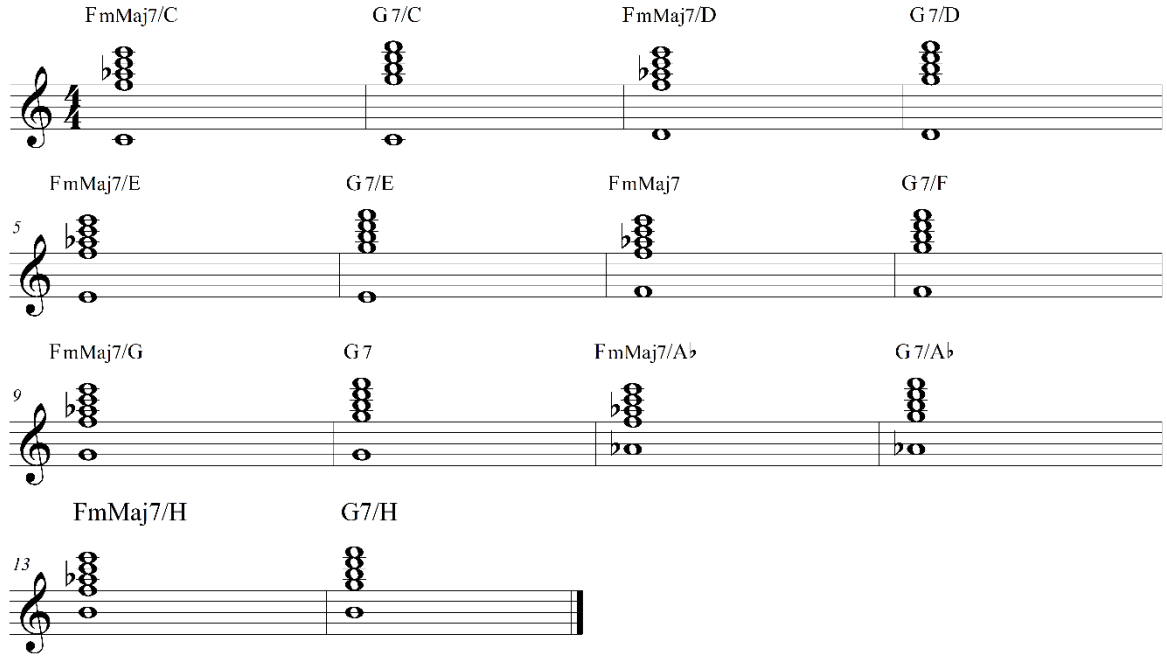

B) Modene fra samme grunntone (C)

1. **Harmonisk dur**: IV -V firklangsakkordene i C er FmMaj7 – G7. Sett til c i bass så får vi følgende toakkordskadens:

FmMaj/C - G7/C

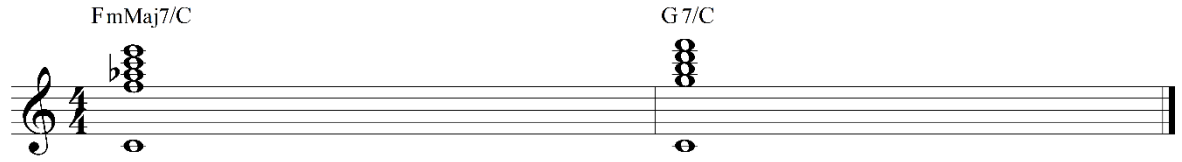

2. **Dorisk b5**: vi følger trinnformelen nedover: Utgangspunkt -1 (C-Bb). Vi transponerer til Bb harmonisk dur for å finne IV -V som da blir BbmMaj7 – F7. Sett til c i bassen så får vi følgende toakkordskadens:

EbmMaj7/C - F7/C

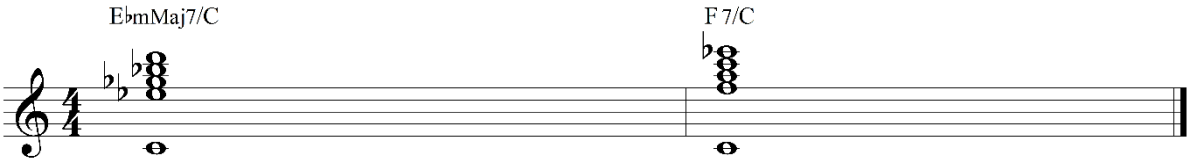

3. **Frygisk b4/ Miksolydisk b9 #9 b13**: Utgangspunkt – 1 – 1 (C-Bb-Ab). Vi er da i Ab harmonisk dur. IV – V akkordene blir da DbmMaj7 – Eb7. med C i bass får vi da følgende toakkordskadens:

DbmMaj7/C - Eb7/C

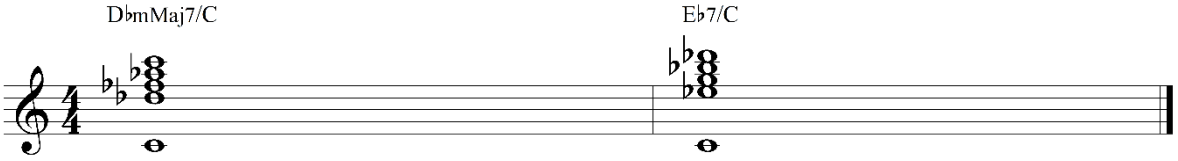

4. **Lydisk b3/ Lydisk forminsket**: Utgangspunkt – 1 - 1 - 1/2 (C-Bb-Ab-G). Vi henter IV – V akkordene fra G harmonisk dur: CmMaj7 – D7. Med C i bass får vi følgende toakkordskadens:

CmMaj7 - D7/C

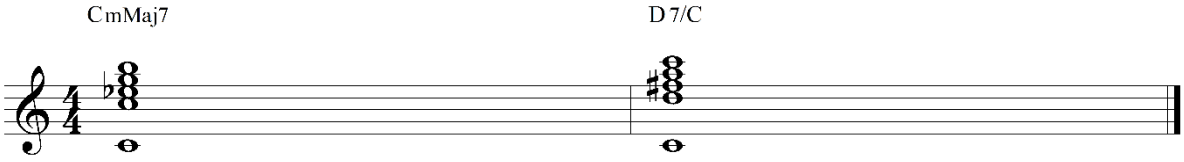

5. **Miksolydisk b2**: Utgangspunkt – 1 – 1 - 1/2 – 1 – (C-Bb-Ab-G-F). Vi er i F harmonsik dur. IV- V akkordene blir BbmMaj7 – C7. med C i bass får vi følgende toakkordskadens: BbmMaj7/C - C7

6. **Lydisk #5 #9**: Utgangspunkt – 1 – 1 - 1/2 – 1 – 1/2 (C-Bb-Ab-G-F-E).

AmMaj7/C - H7/C

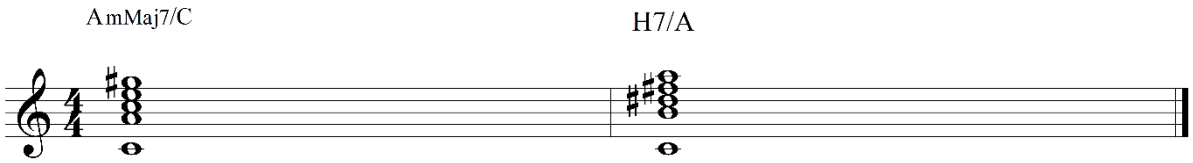

7. **Lokrisk bb7**: Utgangspunkt – 1 – 1 - 1/2 – 1 – ½ - 1 ½ (C-Bb-Ab-G-F-E-Db). Vi har transponert til Db harmonisk dur. IV -V akkordene er GbmMaj7 – Ab7. Med C i bass får vi følgende toakkordskadens:

GbmMaj7/C - Ab7/C

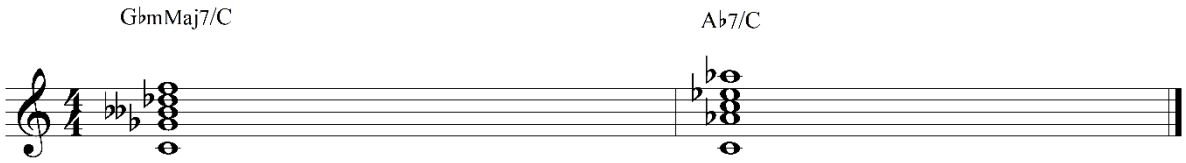

Hele sekvensen med firklanger ser da slik ut:

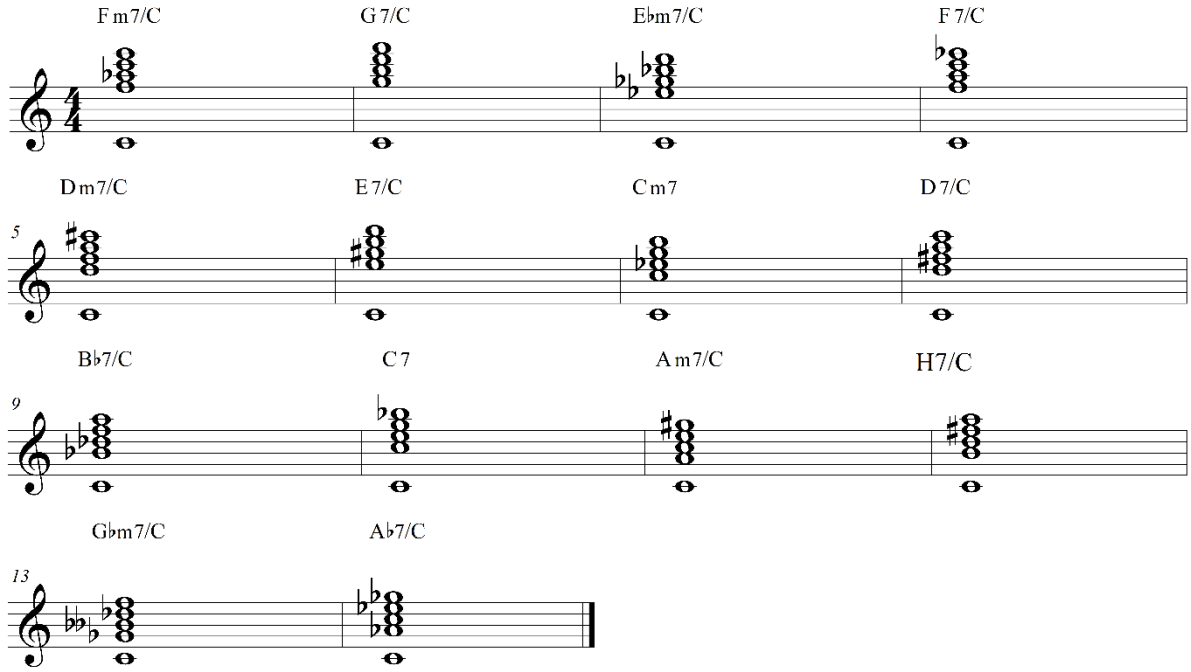
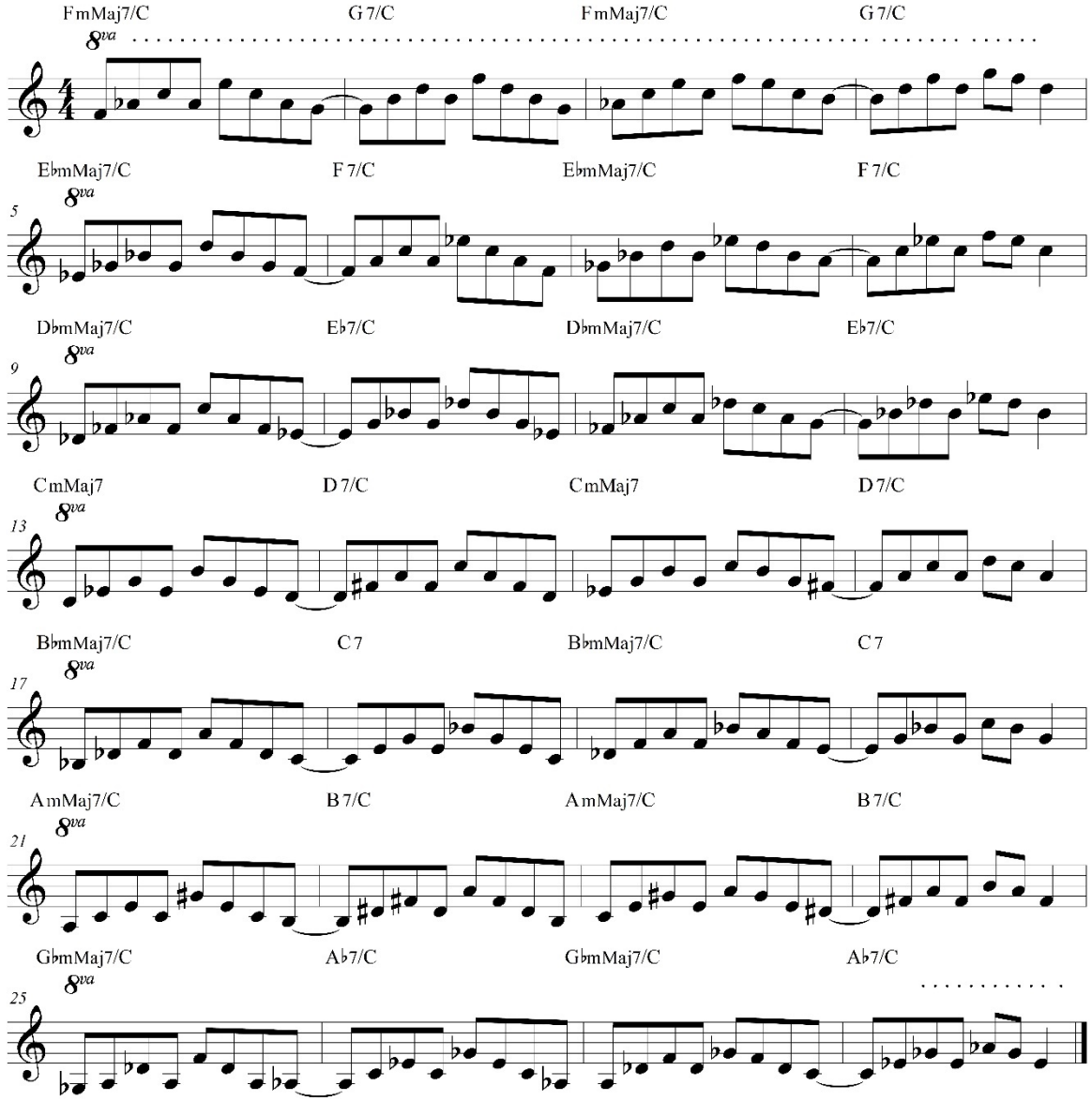
Melodieksempel: Modene fra harmonisk dur spilt ut fra samme grunntone (C) med firklanger